

Aktivita:**MOJE MIESTO****Cesta na kurikulum:**

PREDMET	ROČNÍK	TEMATICKÝ CELOK
Environmentálna výchova	II. úroveň (SŠ)	<ul style="list-style-type: none"> Zachovanie biodiverzity Odlesňovanie Urbanizácia
Biológia	2. ročník gymnázia	• Ekológia rastlín
	3. ročník gymnázia	• Ekológia živočíchov
Ekológia	3. – 4. ročník gymnázia	<ul style="list-style-type: none"> Ekológia lesa Ekológia urbanizovaného prostredia
Geografia	1. ročník gymnázia	• Fyzická geografia – Vplyv človeka na biosféru
	2. ročník gymnázia	<ul style="list-style-type: none"> Regionálna geografia sveta Regionálna geografia Slovenska
	4. ročník gymnázia	• Geoekológia a environmentalistika
Ochrana človeka a prírody	1. – 4. ročník gymnázia	• Pobyť v prírode

Minutáž: niekoľko hodín**Potrebujem:** hárky baliaceho papiera, archívne materiály z okolia bydliska

Provokačná myšlienka: V súčasnosti žije 75 % Európanov v mestách, na Slovensku 56,5 %. Neustále a neúmerne rozširovanie miest do krajiny zmazáva predtým jasné hranice medzi mestom a jeho okolím, prírodné zázemie mesta mizne pod tlakom ekonomických aktivít

Krok po kroku:

1. Študenti pracujú samostatne. Najprv spamäti nakreslite schematický plánik okolia svojho bydliska a vyznačte na ňom miesta významné pre svoj život (domov, školu, ihrisko, park, kino, obchody a pod.).
2. Potom študenti vytvoria skupiny po 4 a 5 a svoje individuálne mapy spoja do mapy spoločnej. K tomuto účelu použijete ako podklad skutočný plán oblasti, čo uľahčí dodržiavať merítko náčrtu a zodpovedajúce vzdialenosti. V tejto fáze takisto môžete doplniť ďalšie významné miesta, na ktoré skupina príde počas diskusie. K vyznačeným miestam doplňte stručné poznámky.
3. Po skončení vyššie popísanej prvej časti si so študentmi predstavte, že putujete strojom času, ktorý sa vracia o dvadsaťpäť rokov do minulosti. S využitím dostupných archívnych materiálov a rozprávania rodičov a spoluobčanov žijúcich v susedstve potom kreslite ďalšiu mapu. Tentoraz sa však na svoje okolie dívajte očami rovnako starých detí žijúcich pred štvrt' storočím. Do mapy sa snažte zaznamenať zmeny v spôsobe využitia priestoru a v rozložení budov a svoje predstavy o odlišnostiach v spôsobe trávenia voľného času, nakupovania, v doprave a systéme ciest a diaľnic. Tam, kde je treba, pripojte k mape vysvetľujúce poznámky.

4. Skupiny sa potom zídu a nasleduje spoločná diskusia. Vyššie popísaný postup môže trieda podľa potreby a záujmu zopakovať niekoľkokrát. V druhej časti môžete zvoliť (v závislosti na dostupných archívnych materiáloch) aj iné obdobie z histórie miesta bydliska.
5. Ten istý postup môžete využiť k odhaleniu miery globálneho prepojenia a rastúcej globalizácii miesta v rôznych obdobiach dejín. Do akej miery bolo asi miesto napojené na sieť globálnych vzťahov v dobe, keď rodičia, prarodičia a praprarodičia dnešných študentov boli deťmi, ako prepojenie so svetom ovplyvňovalo zloženie a množstvo obyvateľov v oblasti, čo všetko zmizlo a ustúpilo pred rastúcou výstavbou a zväčšovaním miest, dedín, rozširovaním cestnej siete. Z máp zmizli lesy, polia, močiare alebo iné prírodné prostredie? Čo v mestách pribudlo, aké stavby, závody, parky...?
6. V aktivite môžete pokračovať v takejto obmene. Študenti sa obrazne presunú o dvadsaťpäť rokov do budúcnosti. Ako sa asi bude ich okolie javiť deťom v budúcnosti? Skupiny by sa mali zaoberať pravdepodobnými zmenami ako je zvýšenie počtu mestských obyvateľov, rozvoj výstavby miest, dopravy... Na základe svojich predstáv a úvah potom žiaci nakreslia ďalšiu mapu.
7. Záverečná myšlienka: Rozvoj miest priateľský Zemi sa stane jednou najväčších výziev 21. storočia, nielen z hľadiska ľudského záujmu, ale aj z hľadiska vzťahu medzi mestami a biosférou našej planéty. Nepochybne nemôže byť uskutočnený bez zmeny hodnotového systému určujúceho podobu mestského života. Nakoniec to môžu byť vždy iba zmeny postojov, duchovné a etické zmeny, ktoré urobia z miest trvalo udržateľné ľudské sídla.